

Prógvið er funnið:

Føroyingar eiga í laksastovninum

Ein villur laksur, sum varð tikin í Leynum í 1984, og síðani strokin, merktur og sleptur út aftur, varð herfyri á línuni hjá føroyska laksabátinum Turid.

Hetta er fyrsta ítøkiliga prógvið um, at villur laksur, sum hevur gingið í føroyskum vatni, Leynavatni, ferðast til beitiøkini norðanfyri. Tað merkir, at skipini fiska eisini villan føroyskan laks.

Í nógv ár hevur strið staðist um, hvør eigur laksin, sum er á beiti norðan fyri Føroyar.

Norðmenn og skotar, sum seta nógv av laks úti á árin, vilja vera við, at laksur teirra fer til beitiøkini norðanfyri Føroya, og at hetta tí er teirra laksur. Føroyingar hava higartil sagt, at tá hesin laksurin veksur upp á føroyskum øki, so eiga vit part av honum.

Av og á fáa bátarnir merktan laks. Tað er to mest norskur, svenskur og skotskur laksur.

Nú hevur so ein føroyskur laksabátur fingið ein føroyskan villan laks á línuna. Hetta var í november, og hevur Fiskirannsóknarstovan fingið laksin.

Rógvi Mouritsen, sum starvast á Fiskirannsóknarstovuni, sigur, at hetta er fyrstu ferð teir hava fingið ein merktan villlaks við føroyskum merki og sigur hetta okkum somikið sum, at føroyingar eiga sin part av tí villan laksastovninum.

Leynavatn

Rógvi Mouritsen sigur, at hetta er ein laksur úr Leynavatni. Hann varð tikin har á heysti í 1984 og brúktur til alifisk hjá Føroya Silaveiðufelag. Hann varð strokin, og áðrenn hann varð sleptur aftur, varð hann merktur av folki frá Fiskirannsóknarstovuni. Hetta var í januar 1985. Hann var sleptur aftur í Leynavatni í februr og er so farin til havs. Í november, t.v.s. 8-9 mánaðir aftaná, beint hann á línuna hjá laksabátinum Turid úr Klaksvík.

Møguliga fleiri merktir?

Rógvi Mouritsen sigur, at hetta kemur rættiliga væl

við, tí nú kunnu føroyingar við vissu siga, at vit eiga í laksastovninum.

Harafturat sigur hann, at vit enn eru tíðliga í laksa-tíðini, so tað kann vera vón um, at onkur bátur fer at fáa fleiri laksar við føroyskum merki.

Fiskirannsóknarstovan hevur annars merkt laks í Leynavatni, Saksun og Skálabotni tey seinastu 10 árin.

Harumframt merkja teir laks við Áir. Men hetta er ikki villlaksur. Hetta er laksur, sum teir hava alt upp, t.v.s. klakt og fódrað til smolt á stoðini við Áir, áðrenn teir so hava slept honum.

Rógvi visir á, at teir hava eisini tikið alda móðurfiskin, sum er kominn inn at gyta, merkt hann og sloppið honum avstað aftur. Av hesum laksinum hava teir fingið tvey merki aftur.

Áhugaverd søga

Søgan um laksin er annars ein sera áhugaverd søga. Stutt kann sigast her, at føroyingar vistu litið og einki um laks, fyrr enn Sigmundur Petersen, sáli, í 1947 fór at innflyta eygroggn úr Íslandi og síðani setti yngul út í vøtn í Føroyum.

Hetta var eisini gjørt í 1948-49-50. Fyrsti laksurin, sum varð veiddur í Føroyum var fingin á Pollinum í Saksun. Hetta hevur helst verið í 1951. Ville Magnussen, fyrrverandi yvirlækni, upplýsir fyrri Sosialinum, at tað vóru Johan Danielsen, sáli og fyrrverandi postmeistari og kona hansara Margretha sum fingi fyrsta laksin yvirhøvdur í Føroyum.

Ville Magnussen sigur, at tey dyrgdu á Pollinum í Saksun helst í 1951 og at tey fingi ein litlan laks. Hann vígaði umleið 4

pund. Roðslan varð send til Danmarkar, og har varð ávist, at hetta var laksur. Helst hevur tað verið frá teimum útsetingunum, sum Sigmundur Petersen tók stig til.

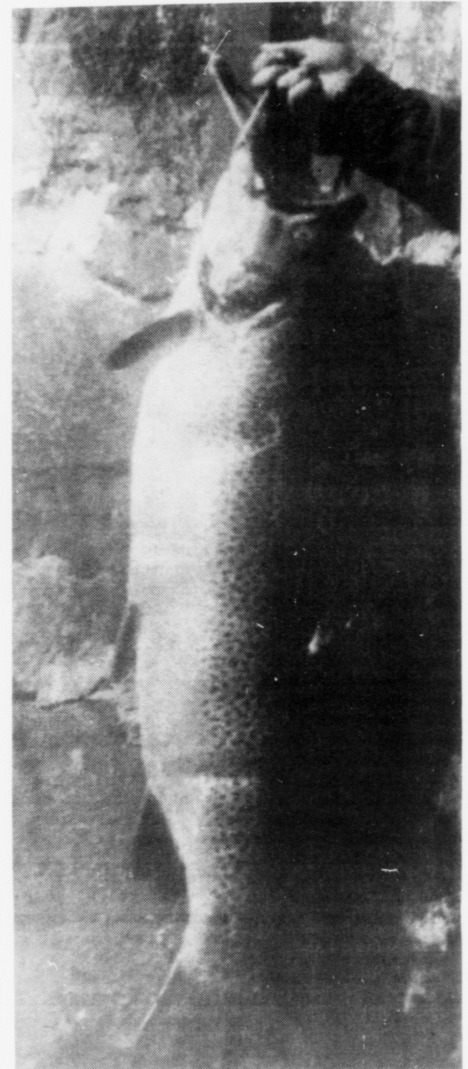
Menn blivu nú bitnir og fóru av álvara at fiska laks og fingi eisini væl av laks. Seinni fóru føroyingar so at innflyta rogn úr Noregi, og klaktu tey her

og settu út í vøtn og áir.

Í dag vita vit so, at laksur er í áum og vøtnum ymsa staðni í Føroyum.

Laksurin, sum Turid fekk á línuna, og sum hevði føroyskt merki, var veiddur 9. november í fjør. Hann var 70 cm og vígaði 3,5 kilo. Turid royndi tá á 64°23'N-6°W.

jan

Jákup Sverre Joensen,
Fiskirannsóknarstovan:

Prógvið um at eisini føroyskur laksur verður fiskaður norðanfyri

Leiðarin á Fiskirannsóknarstovuni, Jákup Sverre Joensen, sigur við Sosialin, at tað er ein stórhending, at ein av laksabátunum nú hevur fingið ein villan laks við føroyskum merki.

— Hetta visir, at laksur, sum hoyrir heima í føroyskum áum og vøtnum, eisini fer norður um Føroyar á beiti og er

hetta fyrsta ítøkiliga prógvið um, at vit eiga lut í laksastovninum, sigur Jákup Sverre.

Hann visir to á, at teir hava mett tað natúrligt, at laksurin sum er í okkara áum og vøtnum, fer á beiti norðanfyri. Nú er hetta so prógvað.

Suðuroyar Sjúkrahús

3880 Tvøroyri

Søkir:

vegna farloyvi fyrstøðuvinnu til Suðuroyar Sjúkrahús, til at byrja beinanvegin og fram til 1. juli 1986.

Umsóknir verða at senda til umsjónarmannin fyrri Suðuroyar Sjúkrahús.